

Moniulotteiset Ruotsin suomalaisuudet sosiaalisessa mediassa

Tuire Liimatainen, FT, Erikoistutkija

Isofin suomen kielen seminaari

12.4.2024

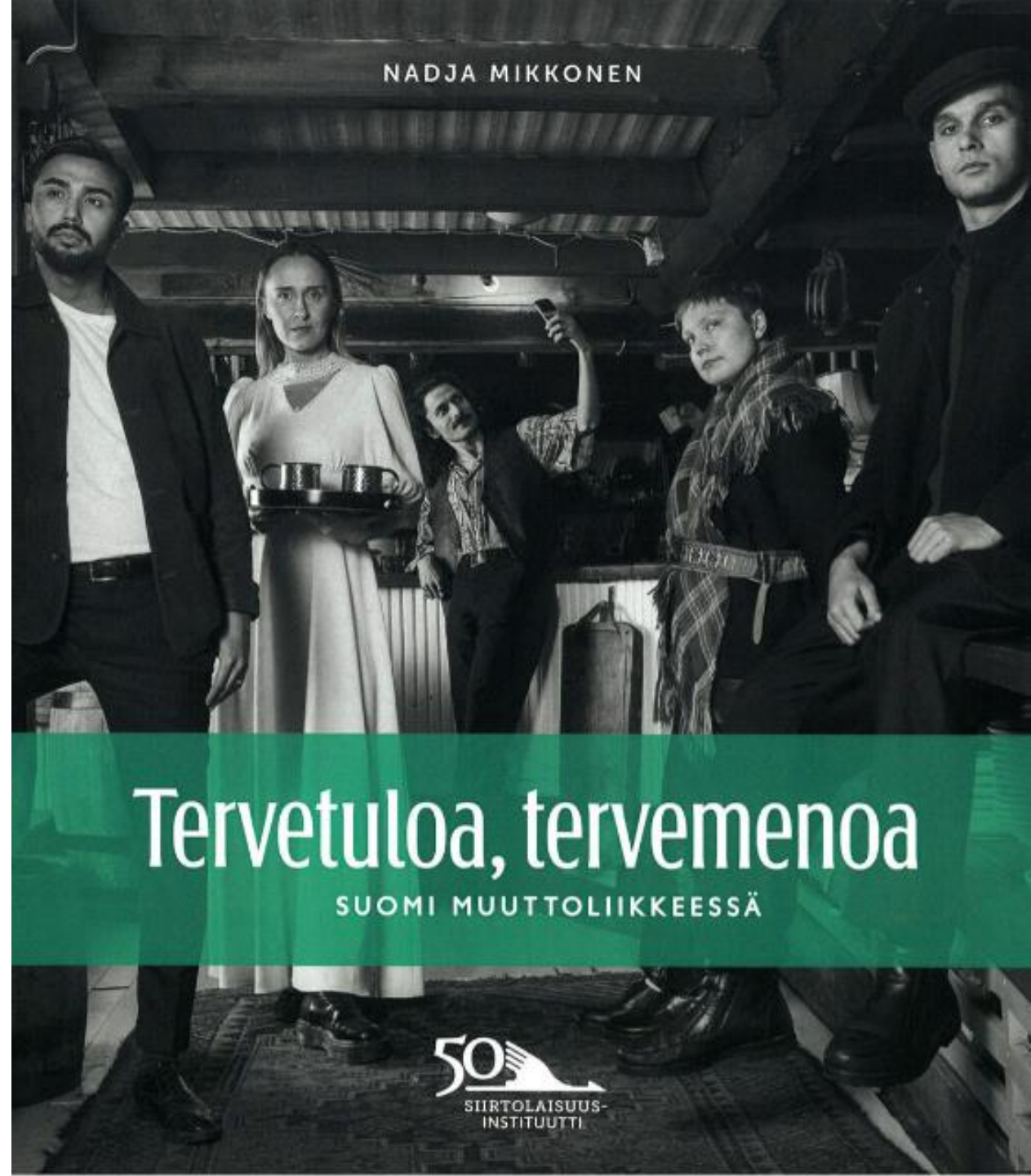

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI

- Muuttoliikkeiden tutkimukseen ja dokumentoimiseen erikoistunut laitos
- Perustettu 1974, toimipaikat Turussa, Seinäjoella ja Vaasassa
- Maastamuutto, maahanmuutto ja maassamuutto
- Tutkimus, julkaisut, verkostot, arkisto, kirjasto, tapahtumat, näyttelyt, siirtolaisrekisteri, apurahat
- Yhteystiedot:
 - www.siirtolaisuusinstituutti.fi
 - Facebook: @siirtolaisuusinstituutti
 - X/BlueSky: @info_migration

JUHLAVUOSI 2024

- Juhlavuoden ohjelma:
<https://siirtolaisuusinstituutti.fi/instituutti-50-vuotta/>
 - Kiertävä tutkijaseminaari ja näyttely
 - Kirjaillat
 - Juhlakirja *Tervetuloa, tervemenoa. Suomi muuttoliikkeessä* (toim. Nadja Mikkonen)

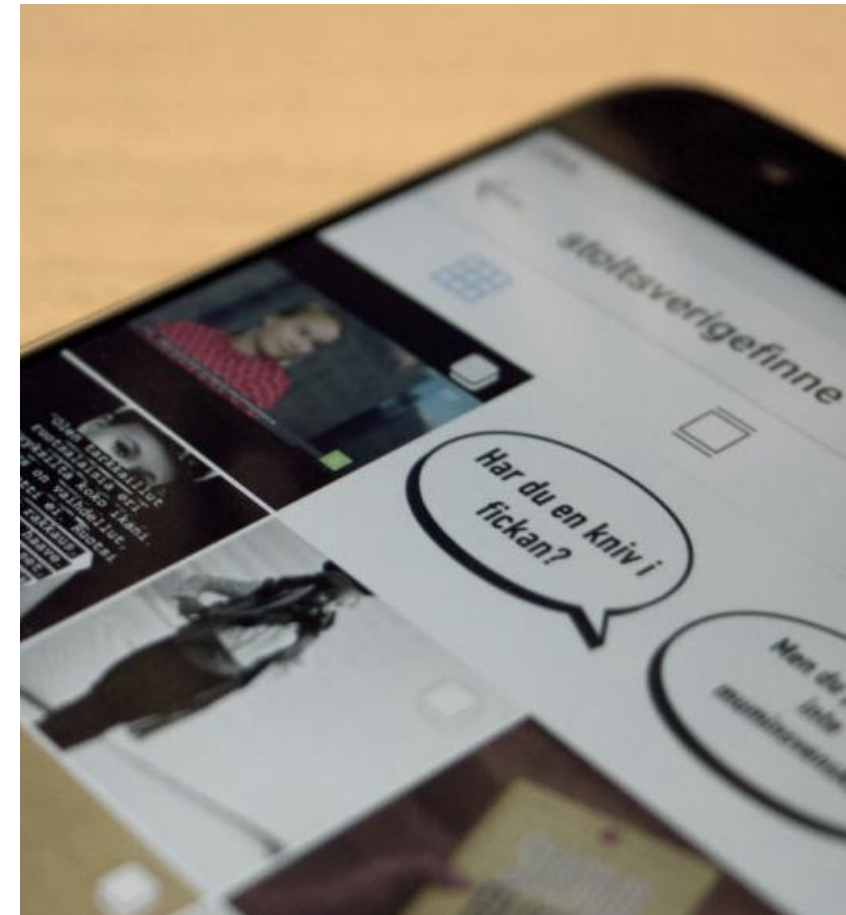

OMA TUTKIMUS

- Ulkosuomalaisten digitaaliset diasporat - Identiteetti, kuuluminen ja kansakuntaisuus verkottuneessa ajassa (Koneen säätiö, 2023-2026)
 - Miten ulkosuomalaiset käyttävät verkkovälitteistä mediaa ja muita digitaalisia palveluita tänä päivänä? Millaisia suomalaisuuden merkityksiä tämä tuottaa?

RUOTSIN SUOMALAISUUDET SOSIAALISESSA MEDIASSA

- *Finnishnesses in Sweden - The Discursive Construction of Ethnicity in the Landscape of Social Media* (Väitöskirja, Helsingin yliopisto, 2022)
- Miten suomalainen siirtolaishistoria ja sen perintö, ja toisaalta ruotsinsuomalaisten asema kansallisena vähemmistönä vaikuttavat tämän päivän tapoihin merkityksellistä suomalaisuutta Ruotsissa?
- Näkökulma: Etniset rajanvedot, etnisyyden diskursiivinen rakentuminen, intersektionaalisuus
- Aineisto: Ruotsinsuomalaiset etnopolitiittiset kampanjat ja aktivismi sosiaalisessa mediassa 2010-luvulla
 - #Vågafinska (Sisuradio, Twitter, 2013)
 - #Stoltsverigefinne (RSN, IG, 2016-2019)
 - Tukholman sissit (Anonyymi, IG, 2017-2019)
 - Göteborgin sissit (Anonyymi, IG, 2017)

AINEISTOSTA

- Yhteisötaso
 - Toimijoiden erilaiset tavat määrittää ruotsinsuomalaisuutta
 - Eri alustojen teknologiset ja viestinnälliset tarjoumat
- Yksilötaso
 - Eri sukupolvien edustajia
 - Suomenkielisiä, ruotsinkielisiä, suomenruotsalaisia, muunkielisiä...
 - Valkoisia ja rodullistettuja suomalaisia, suomalaistaustaisia, ruotsinsuomalaisia...
 - Laaja maantieteellinen hajonta

VIISI DISKURSSIA RUOTSINSUOMALAISUUDESTA

Diskurssi	Kuvaus	Analyysitaso
Diasporinen diskurssi	Paikaltaan siirretty/”juurilta revitty”, emotionaalinen kaipuu takaisin Suomeen	Kollektiivinen: Vähemmistöaktivismi
Transnationaali diskurssi	Vapaaehtoinen ja aktiivinen ylirajainen vuorovaikutus	Yksilöllinen: Suomessa syntyneet sukupolvet
Väliviiva-diskurssi	Kansallisia alkuperiä ja jäsenyyksiä yhdistävä, ominaista joko ”kahtalaisuus” (duality) tai ”välitila” (in-betweenness)	Yksilöllinen: Ruotsissa ja Suomessa syntyneet sukupolvet
Vähemmistö-diskurssi	Kulttuurinen ainutlaatuisuus ja erityislaatuisuus, hybridisyyden tai sekoittuneisuuden torjunta, tietoisuus vähemmistöasemasta tai sen korostaminen	Yksilöllinen: Ruotsissa syntyneet sukupolvet Kollektiivinen: Vähemmistöaktivismi
Autoktoninen diskurssi	Kotoperäisyys ja historiallinen läsnäolo Ruotsissa, tietoisuus kulttuuriseen ja kielelliseen sulauttamiseen tähdänneestä assimilaatiopolitiikasta, postkoloniaalit tulkinnat Suomen ja Ruotsin yhteisestä historiasta	Kollektiivinen: Vähemmistöaktivismi

TEEMAT

Kampanjat
ja
aktivismi

Kategoriat
ja
jäsenyydet

Kieli,
Identiteetti
ja
ideologia

Aineeton
ja
aineellinen
kulttuuri

Paikka
ja
kuuluminen

”Olenko minäkin #ruotsin-
suomalainen? Eikö ruotsin-
suomalainen ole Ruotsiin muuttanut
henkilö, kuten äitini? Enhän voi olla
sekä ruotsinsuomalainen että
ruotsalainen!”
(#Stoltsverigefinne)

”Muutin vasta viime syksynä
Helsingistä Tukholmaan
opiskelemaan [...], joten
ruotsinsuomalainen identiteetti
on vielä todella uusi osa minua.”
(#Stoltsverigefinne)

SUKUPOLVET

- Ruotsalaissyntyiset käyttäjät
 - Voiko olla ruotsinsuomalainen, jos ei puhu suomea/ei ole Suomen kansalainen/ei ole syntynyt Suomessa/ei ole itse muuttanut Suomesta Ruotsiin?
- Suomesta muuttaneet nuoret aikuiset
 - Kokemus identiteetin torjumisesta Ruotsissa asumisen keston tai siirtolaiskokemuksen vuoksi
 - Ruotsinsuomalaisuus määrittyy muuttamisen kautta (”suomalainen Ruotsissa”)

KIELI JA KIELETTÖMYYS

- Kieli ja identiteetti
 - Ylisukupolviset siteet
 - Avain suomalaiseen kulttuuriin
 - Kuuluminen ruotsinsuomalaiseen yhteisöön
- Kielettömyys
 - Voiko kielettömyys määrittää ruotsinsuomalaisuutta?
 - Kielettömyyden taustalla rakenteelliset syyt → voimakas vähemmistöpoliittinen konteksti

”Minä, jolta puuttuu yksi kieli, olen usein kohdannut torjuntaa ruotsin-suomalaiseksi identifioitumisesta. Useimmiten se lienee tullut muilta ruotsinsuomalaisilta, jotka ovat tehneet selväksi, etten ole yhtä suomalainen kuin he.”
(#Stoltsverigefinne)

”Syyt siihen, miksi en puhu kieltä, joka on niin vahvasti läsnä elämässäni, löytyvät ruotsin-suomalaisesta historiasta. [...] Joten kyllä, siksi voin olla ruotsin-suomalainen vaikka en puhu suomea.”
(#Stoltsverigefinne)

Liimatainen, T. & Carlsson, N. (2023). Våga finska!
Sverigefinsk språkaktivism på sociala medier.
Teoksessa: Milani, T. M. & Salö, L. (toim.) *Sveriges
nationella minoritetsspråk - nya språkpolitiska
perspektiv*. Lund: Studentlitteratur, 67-96.

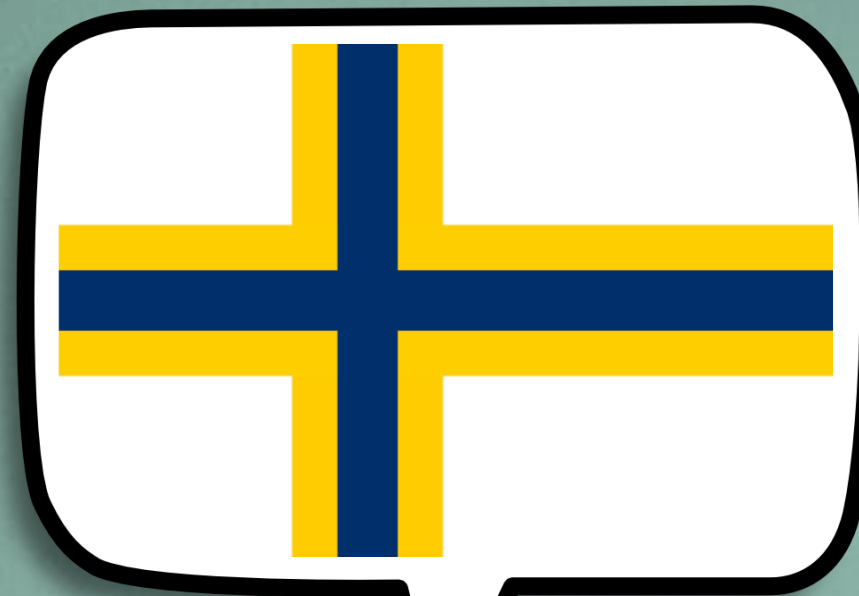
SVERIGES NATIONELLA MINORITETSSPRÅK

Nya språkpolitiska perspektiv

TOMMASO M. MILANI
LINUS SALÖ
(RED.)

LIPUT

- Ruotsinsuomalainen lippu
 - Vähemmistöpoliittiset toimijat sekä kampanjoiden visuaalisuus
 - Yksilötason tulkinta: yllirajaisuus
- Suomen lippu
 - Kuvaa moniulotteisesti kansallista, etnistä, kielellistä ja kulttuurista identiteettiä
 - Lippuemojien sama toiminallisuus

”Se että ruotsinsuomalaiset
jatkuvasti, keskiajasta lähtien, ovat
antaneet ajaa itseään nurkkiin [...],
se on minulle arvoitus.”

”Tukholma on meidän.”

(Tukholman sissit)

“Koti-ikävä, kieli-ikävä.”

“Matkalla kotiin.”

(Göteborgin sissit)

JULKINEN TILA

- Vähemmistönäkökulma
 - Ruotsinsuomalaisten ja suomen kielen historiallinen läsnäolo Ruotsissa
- Ylirajaiset yhteydet ja kaipuu
 - Suomalainen, sotien jälkeinen siirtolaisuus ja sen kulttuurinen kuvasto

YHTEENVETOA

- Ruotsinsuomalaisuudesta Ruotsin suomalaisuuksiin (analyttinen näkökulma)
- Yksilötason monimuotoisuus tuottaa keskenään ristiriitaisia tapoja kuvata ja merkityksellistää ruotsinsuomalaisuutta
- Yhteisötason toimijoiden erilaiset lähtökohdat ja toiminnan tavoitteet luovat myös keskenään ristiriitaisia merkityksiä ja tuottavat ”ryhmäisyyttä” eri tavoin
- Miten ruotsinsuomalaisuutta voidaan rakentaa osaksi Ruotsin monikulttuurista historiaa kun sitä samanaikaisesti värittää ylijärjetykset Suomeen? Miten tämä vaikuttaa etnopolitiittisten vaatimusten tekemiseen ja toisaalta niiden ymmärtämiseen? Miten se vaikuttaa yksilöiden kokemuksiin ja tulkintoihin ruotsinsuomalaisuudesta tulevaisuudessa?

Kiitos!

tuire.liimatainen@migrationinstitute.fi

www.siirtolaisuusinstituutti.fi